

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/178/2021
Identifikačné číslo spisu:	1302899523
Dátum vydania rozhodnutia:	31.05.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Holíč
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:1302899523.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ K. L.-E., bývajúcej v D., B., X. X, 2/ Ing. Z. E., bývajúceho v C., X. XX, zastúpených JUDr. Adelou Válockou, advokátkou, so sídlom v Bratislave, Radvanská 1, proti žalovaným 1/ MUDr. X. K., bývajúcemu v C., A. XX, 2/ MUDr. X. K., bývajúcej v C., A. XX, zastúpeným advokátskou kanceláriou JUDr. Budziková & JUDr. Dachová, s.r.o., so sídlom v Poprade, Nám. sv. Egídia 41/95, v mene ktorej koná advokátka a konateľka JUDr. Marta Dachová, o vydanie bezdôvodného obohatenia, vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp.zn. 6C/63/2002, o dovolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 29. januára 2020 sp.zn. 7Co/278/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaní 1/ a 2/ majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava III (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 18. apríla 2018 č.k. 6C/63/2002-154 žalobu žalobcov zamietol a priznal žalovaným nárok na náhradu trov konania voči žalobcom v rozsahu 100%, do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia súdneho úradníka o výške trov konania. Rozhodol tak s odôvodnením, že žalobcovia neunesli dôkazné bremeno vo vzťahu k naplneniu skutkovej podstaty bezdôvodného obohatenia, t.j. užívania sporného pozemku žalovanými bez právneho dôvodu podľa § 451 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“). V konaní nebolo preukázané, že sa žalovaní obohatili na úkor žalobcov neplatením nájomného za užívanie sporného pozemku v rozhodnom období od 28. marca 1997 do 20. novembra 2001, nakoľko žalovaní sporný pozemok užívali legálne na základe práva osobného užívania v zmysle dohody o zriadení práva osobného užívania zo dňa 17. novembra 1986, registrovanej na Štátnom notárstve Bratislava III dňa 6. mája 1987, ktorej predchádzalo rozhodnutie ObNV Bratislava III zo dňa 15. júla 1986 o pridelení pozemku do osobného užívania. Toto ich právo sa im zo zákona s účinnosťou od 1. januára 1992 zmenilo na vlastnícke právo. Žalovaní boli dobromyseľní v otázke nadobudnutia práva osobného užívania. Sporný pozemok užívali v oprávnenom vedomí, že im vlastnícky patrí a

nakladali s ním ako s vlastným. Žalobcovia tvrdili, že sporný pozemok im patrí, nakoľko právoplatným rozsudkom súdu z 15. júna 1985 sp.zn. 11C/259/1981 bola táto nehnuteľnosť vrátená do vlastníctva ich právnej predchodkyne z dôvodu vyhlásenia kúpnej zmluvy zo dňa 22. apríla 1975, ktorou bol pozemok prevedený do vlastníctva čs. štátu, za neplatnú. Táto skutočnosť sa však premietla do katastra nehnuteľností až 25. októbra 1993. Súd uviedol, že ustálená judikatúra vychádza z prezumpcie platnosti vydaného správneho rozhodnutia, ktoré pokiaľ nebolo zákonným spôsobom zrušené, je považované za platné a účinné. Skutočnosť, že prideľovaný pozemok nebol v tzv. socialistickom vlastníctve, nemala vplyv na neúčinnosť rozhodnutia, pretože nešlo o zmluvný prevod, ale rozhodnutie bolo prejavom vôle štátnej moci (z nálezu Ústavného súdu ČR II. ÚS 114/04). Právna predchodkyňa žalobcov pritom rozhodnutie o pridelení pozemku do osobného užívania žalovanými nenapadla, neuplatnila ani inú obranu proti neplatnému prevodu jej vlastníckeho práva na štát a nenamietala ani stavbu rodinného domu žalovanými na tomto pozemku. Žalovaní tak nemali dôvod domnievať sa, že získané právo od štátu je postihnuté nejakou vadou. Uzavrel, že žalovanými nadobudnuté vlastnícke právo na základe administratívnych správnych aktov štátu registrovaných štátnym notárstvom je právne účinné. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalobcov rozsudkom z 29. januára 2020 sp.zn. 7Co/278/2018, napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne (§ 387 ods. 1, 2 CSP) a žalovaným 1/ a 2/ priznal voči žalobcom nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP). Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie po skutkovej i právnej stránke a odkázal na jeho odôvodnenie, ktoré považoval za vecne správne a dostatočné. K odvolacím námietkam žalobcov uviedol, že v prípade osôb, ktorým bolo vadne zriadené právo osobného užívania pozemku, je potrebné vychádzať z toho, že ak uzavretiu dohody o zriadení práva osobného užívania pozemku predchádzalo vtedajším právom požadované správne rozhodnutie, ktoré nebolo zrušené, ako tomu bolo v prejednávanej veci, nie je možné vznik tohto práva a jeho neskoršiu transformáciu na právo vlastnícke spochybniť. Z tohto dôvodu sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že žalovaní užívali sporný pozemok v rozhodnom období na základe zákona. Za správny považoval odvolací súd aj postup súdu prvej inštancie, ktorý vzal do úvahy špecifiká prejednávanej veci týkajúce sa dobromyseľnosti žalovaných. K odkazu žalobcov na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 22Cdo 173/2002 uviedol, že nejde o ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít s poukazom na judikát R 71/2018. Zároveň toto rozhodnutie už bolo prekonané rozhodnutím Ústavného súdu Českej republiky sp.zn. II. ÚS 114/04 a rozsudkom veľkého senátu občianskoprávného kolégia Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 31Cdo 1529/2004. Rovnako rozhodnutie Mestského súdu v Bratislave č.k. 12Co/111/1995-85 nemožno považovať za ustálenú rozhodovaciu prax, pričom odlišná rozhodovacia prax všeobecných súdov v totožných otázkach je prípustná až do jej ustálenia v zákonom stanovenej procedúre. Pokiaľ ide o rozhodnutie, ktorým bol schválený súdny zmier v konaní sp.zn. 6C/166/2006, výrok tohto rozhodnutia sa stáva záväzným výlučne pre strany a pre tých, ktorí sa stali právnymi nástupcami strán po právoplatnosti rozsudku. Vzhľadom k tomu, že žalobcovia boli v tomto konaní iba v postavení vedľajších účastníkov a nekonalo sa o ich hmotnoprávnom postavení, výrok rozhodnutia prijatý v tomto konaní pre nich nie je záväzný a nezakladal prekážku pre súd v prejednávanej veci posudzovať otázky súvisiace s predmetom sporu.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podali žalobcovia 1/, 2/ (ďalej aj „dovolatelia“) dovolanie s poukazom na ustanovenie § 420 písm. f/ CSP, pretože odôvodnenia rozhodnutí oboch súdov nižších inštancií boli nepreskúmateľné, nedostatočné, vecne nesprávne, prekvapivé a odvolací súd neodpovedal na zásadné odvolacie argumenty, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Zároveň podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP odvolací súd spor nesprávne právne posúdil v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie založil na nesprávnom právnom závere, keď na vec aplikoval rozhodnutia Ústavného súdu Českej republiky II. ÚS 103/96 a sp.zn. II. ÚS 114/04, ktoré pojednávali o právnej účinnosti rozhodnutí orgánov štátnej správy o prideľovaní pozemku do osobného užívania, ktorý nebol v tzv. socialistickom spoločenskom vlastníctve. Žalobcovia však v konaní nenamietali nezákonnosť rozhodnutia o pridelení pozemku do osobného

užívania žalovaným, ale absolútnu neplatnosť následne uzatvorenej dohody o zriadení práva osobného užívania v zmysle § 39 OZ a § 199 ods. 1 OZ v znení platnom do 31. decembra 1991. Zákaz zriadiť právo osobného užívania k pozemkom, ktoré nie sú v socialistickej spoločnosti vlastníctve sa v zmysle § 205 ods. 2 OZ viazal nie na rozhodnutie národného výboru, ale na občianskoprávny úkon dohody o zriadení práva osobného užívania a na jej registráciu štátnym notárstvom. Právo osobného užívania totiž vznikalo registráciou takejto dohody a nie rozhodnutím o pridelení pozemku. Namietali, že súdy naopak nevzali do úvahy rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 22Cdo 173/2002, na ktoré poukazovali a ktorého právne závery sú aplikovateľné v tomto spore. Odvolací súd sa nevysporiadal s nastolenou otázkou, aký má charakter rozhodnutie správneho orgánu o pridelení pozemku do osobného užívania a ako vzniká toto právo podľa právnej úpravy platnej do 31. decembra 1991. Dovolatelia namietali prekvapivosť rozhodnutia odvolacieho súdu vo vzťahu k (novým, súdom prvej inštancie neuvedeným) aplikovaným judikátom, ku ktorým sa nemali možnosť vyjadriť a ktoré boli podkladom pre jeho potvrdzujúce rozhodnutie. Súdy neodpovedali ani na ďalšie podstatné argumenty žalobcov - zápis vlastníckeho práva ich právnej predchodkyne do katastra nehnuteľností dňa 2. augusta 1993, zmenu výmery parcely žalovaných, potvrdenie nadobudnutia dedičstva po ich právnej predchodkyňi a nevzali v úvahu aktivity ich matky vykonané od roku 1990 za účelom usporiadania sporných užívateľských vzťahov. Dovolatelia poukazovali v konaní na rozdielne rozhodnutia súdov v identických veciach (rozhodnutie Mestského súdu v Bratislave č.k. 12Co/111/1995-85), ktorými sa však súd prvej inštancie nezaoberal a odvolací súd len konštatoval prípustnosť rozdielnej rozhodovacej praxe súdov bez toho, aby tento odklon zdôvodnil. K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP uviedli, že súdy nesprávne posúdili otázku res iudicatae v konaní založenú uznesením Okresného súdu Bratislava III z 12. mája 2014 č.k. 6C/166/2006-340 o schválení zmluvy, podľa ktorého sa žalovaní stali bezpodielovými spoluvlastníkmi sporného pozemku len od 10. júna 2014. Tým rozhodli v rozpore s rozhodnutiami najvyššieho súdu sp.zn. 3Cdo/115/2016, 2MCdo/2/2014, 1Cdo/133/2009 a ďalšie. Zároveň sa oba súdy nedostatočne alebo vôbec nezaoberali charakterom a dôsledkami absolútne neplatného právneho úkonu kúpnej zmluvy z 22. apríla 1975, ktorou došlo k neplatnému odpredaju sporných pozemkov štátu. V tomto smere označili rozhodnutia najvyššieho súdu sp.zn. 3Cdo/144/2010, 5MCdo/12/2011 a niektoré ďalšie. K otázke vplyvu absolútnej neplatnosti právneho úkonu na práva dobromyseľných nadobudateľov poukázali na rozpor s rozhodnutím ústavného súdu sp.zn. I.ÚS 50/2010. Z týchto dôvodov žiadali napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec vrátiť tomuto súdu na nové konanie a rozhodnutie.

4. Žalovaní 1/ a 2/ vo vyjadrení k dovolaniu uviedli, že rozhodnutia súdov považujú za dostatočne a zrozumiteľne odôvodnené, zároveň vecne správne a spravodlivé. Žalobcom zásadne absentuje dôkaz o tom, že by miera porušenia ich procesných práv nadobudla intenzitu zakladajúcu porušenie ich práva na spravodlivý proces. Vlastnícke právo žalovaných vzniklo zákonom k 1. januáru 1992 a na tom nič nezmenilo schválenie zmluvy, ktoré nezakladá meritórne vznik vlastníckeho práva žalovaných. Žalobcovia mali možnosť vyjadriť sa k otázke, ktorá bola riešená judikatúrou aplikovanou odvolacím súdom, už v konaní pred súdom prvej inštancie v bode 41 rozhodnutia súdu prvej inštancie. Poukázali na právne závery rozhodnutia Ústavného súdu Českej republiky sp.zn. II ÚS 103/96. Zdôraznili, že následky neplatnosti kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi právnou predchodkyňou žalobcov a štátom sa môžu prejavovať len medzi nimi samotnými. Uvedená skutočnosť nemôže mať vplyv na právne postavenie žalovaných, ktorí v dobrej viere a v súlade s platnými zákonmi nadobudli od štátu pozemok, ktorý bol predmetom tejto neplatnej zmluvy. Navrhli dovolanie žalobcov ako nedôvodné zamietnuť.

5. V replike žalobcovia uviedli, že vyjadrenie žalovaných nebolo v ich mene podané oprávnenou osobou, nakoľko ho vyhotovila JUDr. Marta Dachová, pričom plná moc ich doterajšej právnej zástupkyne JUDr. Margity Budzikovej zanikla právoplatným skončením konania. Nesúhlasili s vyjadrením žalovaných, že ich dovolanie nie je prípustné a dôvodné. Namietali, že vyjadrenie žalobcov je všeobecné a nekonkrétne.

6. V duplike žalovaní 1/ a 2/ uviedli, že s rozhodnutiami súdov nižších stupňov sa stotožnili a preto nemali dôvod podávať stanovisko ku všetkým namietaným skutočnostiam, ale len k tým, ktoré boli pre posúdenie sporu podstatné. Zároveň odkázali na jednotlivé pasáže svojho vyjadrenia.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v

stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

8. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

9. Dovolatelia prípustnosť podaného dovolania vyvodzujú z § 420 písm. f/ CSP.

10. Podľa § 420 písm. f/ CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10.1 Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

11. Dovolatelia v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f/ CSP namietajú nedostatočné odôvodnenie rozhodnutí súdov oboch inštancií, ich vecnú nesprávnosť; odvolaciemu súdu vyčítajú nevysporiadanie sa s nimi nastolenými relevantnými argumentami a prekvapivosť rozhodnutia.

12. Najvyšší súd opakovane vyjadril záver, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (pozri napríklad rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 3Cdo/42/2017, 4Cdo/95/2017, 5Cdo/87/2017, 8Cdo/99/2017).

12.1 O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím predstavujúcim res iudicata), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (pozri napríklad rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 1Cdo/26/2017, 2Cdo/154/2017, 3Cdo/42/2017, 5Cdo/12/2017, 7Cdo/163/2017, 8Cdo/73/2017).

12.2 Ak by najvyšší súd bez ohľadu na prípadnú neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane [porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 172/03].

12.3 Treba mať na zreteli, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamena, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07).

12.4 Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne

námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4 Cdo 3/2019, 8 Cdo 152/2018, bod 26, 5 Cdo 57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola strane odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

13. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že súdy nižších inšancií svoje rozhodnutia odôvodnili spôsobom, ktorým by založili procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Zároveň bolo potrebné zohľadniť, že odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inšancie o zamietnutí žaloby z dôvodu nepreukázania skutkovej podstaty bezdôvodného obohatenia v zmysle § 451 ods. 2 OZ, ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP. Konanie pred súdom prvej inšancie a pred odvolacím súdom tak tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú jednotu. Z odôvodnení rozhodnutí súdov oboch inšancií je v danom prípade dostatočne zrejmé, čoho a z akých dôvodov sa strany domáhali, čo navrhovali, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil súd prvej inšancie, ako ich posudzoval odvolací súd, aké závery zaujal k jeho právnomu posúdeniu, s ktorým sa stotožnil. V odôvodnení napadnutého rozsudku odvolací súd citoval ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté rozhodnutie náležite vysvetlil.

13.1 Z odôvodnenia rozhodnutí súdov oboch inšancií vyplýva, že za rozhodné pre posúdenie žalovaných ako oprávnených držiteľov a neskôr vlastníkov sporného pozemku považovali platné a účinné rozhodnutie správneho orgánu, t.j. rozhodnutie bývalého Národného výboru Bratislava III o pridelení pozemku do osobného užívania žalovaným, ktoré nebolo zákonným spôsobom zrušené. Súd prvej inšancie uviedol, že právo osobného užívania vznikalo na základe dvoch právnych skutočností, rozhodnutia o pridelení pozemku a dohody o zriadení práva osobného užívania pozemku registrovanej štátnym notárstvom (viď bod 29, 30 rozsudku súdu prvej inšancie). Dohodu o zriadení práva osobného užívania pozemku žalovaných považovali oba súdy za platnú z dôvodu, že rozhodnutie jej predchádzajúce bolo prejavom štátnej moci (tzv. pridelovací princíp) a nie štátu ako vlastníka (viď bod 32 rozsudku súdu prvej inšancie, bod 30 rozsudku odvolacieho súdu). Je teda zrejmé, že súdy sa vysporiadali aj s otázkou týkajúcou sa spôsobu vzniku práva osobného užívania, ako aj namietanou neplatnosťou dohody o zriadení práva osobného užívania pozemku žalovaných. Dovolatelia nedôvodne namietajú, že sa súdy nezaoberali pre spor relevantnými právnymi skutočnosťami, keď podstatou sporu bolo posúdenie otázky existencie dosiaľ nezrušeného pridelovacieho správneho rozhodnutia, registrácie dohody o zriadení práva osobného užívania a súčasne dobromyseľnosti žalovaných ako oprávnených držiteľov práva osobného užívania sporného pozemku. Uvedené bolo postačujúce na prijatie rozhodnutia a odvolací súd tak už nemusel reagovať na z hľadiska posúdenia sporu nevýznamné ďalšie odvolacie argumenty žalobcov týkajúce sa okolností, ktoré nastali po transformácii práva osobného užívania žalovaných na právo vlastnícke dňom 1. januára 1992 v zmysle § 872 ods. 1 OZ.

13.2 Za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalobcov a v súlade s ich právnym nazeraním na spor. Z obsahu dovolania je celkom zrejmé, že žalobcovia sa svojou argumentáciou existencie vady zmätočnosti snažia spochybniť právne posúdenie sporu súdmi nižších inšancií (viď námietky absolútnej neplatnosti dohody o zriadení práva osobného užívania pozemku v zmysle § 39 OZ, nesprávnej aplikácie ustanovenia § 205 ods. 2 OZ, posúdenia charakteru rozhodnutia správneho orgánu a vzniku práva osobného užívania pozemku podľa vtedajších právnych predpisov), ktorá však aj v prípade jej opodstatnenosti by mala za následok nanajvýš vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, viď konštantnú judikatúru najvyššieho súdu (R 24/2017, 1Cdo/202/2017, 2Cdo/101/2017, 3Cdo/94/2017, 4Cdo/47/2017, 5Cdo/145/2016, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/76/2018).

14. Pokiaľ ide o námietky dovolateľov vo vzťahu k aplikovanej judikatúre v rozhodnutiach súdov, treba uviesť, že rozhodnutia českých súdov, na ktoré poukazovali (II. ÚS 114/04, NS ČR sp.zn. 31Cdo 1529/2004) sa dotýkali problematiky práva osobného užívania k pozemkom, ktoré neboli v socialistickej vlastníctve, v čase uzatvorenia dohody o zriadení práva osobného užívania k nim, rovnako ako tomu bolo v prejednávanej veci a riešili obdobný právny problém nadobudnutia vlastníckeho práva oprávnenými držiteľmi odvodzujúcimi svoje právo od vadnej dohody o zriadení práva osobného užívania na základe totožnej právnej úpravy. I keď rozhodnutia českých súdov nepatria do ustálenej judikatúry v zmysle právnej vety rozhodnutia najvyššieho súdu R 71/2018, vzhľadom na historicky rovnakú právnu úpravu Slovenskej a Českej republiky a totožný právny problém, niet dôvodu, pre ktorý by sudy pri odôvodňovaní svojich právnych záverov nemohli poukázať na právnu argumentáciu obsiahnutú v rozhodnutiach najvyšších súdnych autorít Českej republiky. Zároveň odvolací súd odkazom na rozhodnutie II. ÚS 114/04 a rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 31Cdo/1529/2004 odpovedal na odvoláciu argumentáciu žalobcov o nutnosti aplikácie právneho záveru z rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 22Cdo/173/2002, keďže označenými rozhodnutiami došlo k odklonu od právnych záverov, na ktorých bolo toto rozhodnutie založené.

14.1 S aplikovanou judikatúrou súvisela aj ďalšia námietka dovolateľov, že rozhodnutie odvolacieho súdu bolo pre nich prekvapivé, nakoľko odvolací súd oprel svoje odôvodnenie o judikáty, ku ktorým nemali možnosť sa vyjadriť. Pod „prekvapivým rozhodnutím“ sa v rozhodovacej činnosti najvyššieho súdu rozumie rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorý pri svojom rozhodnutí aplikuje ustanovenia právneho predpisu doposiaľ nepoužitého, bez splnenia podmienky výzvy podľa § 382 CSP (predtým § 213 ods. 1 OSP). Výzva odvolacieho súdu podľa § 382 CSP je potrebná vždy, keď odvolací súd dospeje k záveru, že nárok treba posúdiť podľa celkom iného právneho predpisu, ako ho posúdil súd prvej inštancie, alebo síce podľa toho istého právneho predpisu, ako ho posúdil súd prvej inštancie, ale podľa iného ustanovenia za súčasného splnenia podmienky, že toto iné zákonné ustanovenie je pre rozhodnutie veci rozhodujúce.

14.2 Najvyšší súd už v rozhodnutí publikovanom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 33/2011 konštatoval, že pokiaľ odvolací súd nevyzval účastníkov konania v zmysle § 213 ods. 2 OSP (odo dňa účinnosti CSP § 382 CSP), aby sa vyjadrili k možnému použitiu toho ustanovenia právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní nebolo použité a je podľa názoru odvolacieho súdu pre rozhodnutie veci rozhodujúce, odňal účastníkovi konania možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ OSP (odo dňa účinnosti CSP vada konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP).

14.3 Keďže odvolací súd založil svoje rozhodnutie vo veci na rovnakých právnych záveroch a na aplikovaní rovnakých zákonných ustanovení ako súd prvej inštancie, vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie, rozhodnutie odvolacieho súdu nemohlo byť pre dovolateľov prekvapivé.

14.4 Odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaní 1/ a 2/ užívali sporný pozemok oprávnene, keďže uzavretiu dohody o zriadení práva osobného užívania predchádzalo vtedajším právom požadované správne rozhodnutie, ktoré nebolo zrušené. Právna predchodkyňa žalobcov pritom neurobila žiadne kroky smerujúce k preukázaniu jej vlastníckeho práva k pozemku k 31. decembru 1991, ktoré by signalizovali žalovaným neoprávnenosť ich držby. Oba sudy pritom vo svojich rozhodnutiach poukázali na právne závery rozhodnutia II. ÚS 114/04. Súdom prvej inštancie pri odôvodňovaní svojho záveru o dobromyseľnosti žalovaných síce poukázal na iné rozhodnutia českých súdov (viď str. 8 rozsudku súdu prvej inštancie) než odvolací súd, to však nič nemení na jeho právnej argumentácii. Žalobcovia sa mali možnosť oboznámiť s týmto právnym názorom súdu prvej inštancie a vyjadriť sa k jeho dôvodom, ktoré prevzal do svojho rozhodnutia aj odvolací súd, čo vzhľadom na obsah odvolania aj urobili. Pokiaľ odvolací súd poukázal na ďalšie (dosiaľ nespomenuté) rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 31Cdo/1529/2004, línia jeho rozhodnutia sa nezmenila, keď už súd prvej inštancie svoje rozhodnutie oprel o argument oprávnenej držby sporného pozemku žalovanými. Ako už bolo vyššie uvedené, odvolací súd odkazom na uvedené rozhodnutie českého najvyššieho súdu len poukázal na odklon od právnych záverov, na ktorých bolo založené žalobcami označené iné rozhodnutie českého najvyššieho súdu (sp.zn. 22Cdo/173/2002).

15. K námietke, že sudy neodôvodnili odklon od predchádzajúcich rozhodnutí súdov v obdobných

veciach, dovolací súd uvádza, že povinnosť všeobecného súdu odôvodniť odklon od rozhodnutia iného súdu sa vzťahuje predovšetkým na rozhodnutia spadajúce pod pojem ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít, t.j. najvyššieho súdu a ústavného súdu a vzťahujúce sa k tzv. vyriešenej otázke. Pokiaľ ide o rozdiely v súdnych rozhodnutiach všeobecných súdov, tie sú prirodzene obsiahnuté v každom súdnom systéme, ktorý je založený na existencii viacerých nižších súdov s obmedzenou územnou pôsobnosťou. O porušení práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru je možné uvažovať až v situácii, ak všeobecný súd rozhodol v zásade v identických veciach na základe analogických skutkových zistení s diametrálne odlišným výsledkom a svoj názorový posun primeraným spôsobom neodôvodnil (I. ÚS 564/2012). V prejednávanej veci súd prvej inštancie rozhodoval v identickej veci ako v konaní sp.zn. 12C/111/1995, avšak odklon od právnych záverov, na ktorých spočívalo označené rozhodnutie, nie je možné považovať za neodôvodnený (viď bližšie pozri body 13 a 14 tohto rozhodnutia). Súd prvej inštancie náležite a riadne odôvodnil, prečo nepovažoval dohodu o zriadení práva osobného užívania za neplatnú a z akých dôvodov poskytol ochranu právu dobromyseľných držiteľov sporného pozemku.

16. Z týchto dôvodov najvyšší súd dospel k záveru, že žalobcovia nedôvodne argumentovali, že rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie je nedostatočne odôvodnený a nepresvedčivý. Len samotné spochybňovanie správnosti skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov súdom, ako i sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 420 písm. f/ CSP. Do práva na spravodlivý proces totiž nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

17. Vzhľadom na uvedené dovolací súd vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nezistil, preto dovolanie v tejto časti odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP ako neprípustné.

18. Žalobcovia prípustnosť dovolania vyvodzujú aj z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

18.1 Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 421 CSP v spojení s § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dôvodom prípustnosti dovolania.

18.2 V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, by mal dovolateľ a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť a označením rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť, v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c/ uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

18.3 Ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu vyjadrujú predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Do tohto pojmu však možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované)

rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali (rozhodnutia najvyššieho súdu 3Cdo/6/2017, 3Cdo/191/2017, 6Cdo/21/2017). Podľa judikátu R 71/2018 do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I, II a IV vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986.

19. I keď žalobcovia v dovolaní výslovne neformulovali konkrétne právne otázky tak, ako to má na mysli ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, dovolací súd posúdil ich dovolanie z hľadiska obsahu (§ 124 ods.1 CSP), ktorý umožňoval abstrahovať odvolacím súdom riešené právne otázky, ktoré boli podľa dovolateľov riešené nesprávne a mali predstavovať odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

20. Dovolatelia tvrdili, že súdy nesprávne posúdili prekážku právoplatne rozhodnutej veci (*res iudicatae*), keď nevychádzali z právoplatného uznesenia Okresného súdu Bratislava III z 12. mája 2014, č.k. 6C/166/2006-340 o schválení zmieru, čím rozhodli v rozpore s rozhodnutiami najvyššieho súdu sp.zn. 3Cdo/115/2016, 2MCdo/2/2014, 1Cdo/133/2009. V zmysle schváleného súdneho zmieru bola totiž otázka vlastníckeho práva žalovaných meritorne rozhodnutá tak, že sú vlastníkmi sporného pozemku len od 10. júna 2014. Uvedené rozhodnutie považovali za záväzné, nakoľko spoločnosť Lagrima, s.r.o., ktorá zmier uzavrela, bola právnym nástupcom pôvodných strán, teda dovolateľov, ide teda o „konanie tých istých osôb“.

20.1 V danom prípade odvolací súd správne konštatoval, že schválený súdny zmier nebol pre strany v prejednávanej veci záväzný, pretože žalobcovia mali v konaní ukončenom súdnym zmirom len postavenie vedľajších účastníkov, t.j. nekonalo sa o ich právach a povinnostiach. Záväzný pre nich nebol súdny zmier ani z pohľadu právneho nástupníctva spoločnosti Lagrima, s.r.o. Súdny zmier je totiž záväzný výlučne len pre účastníkov zmieru (strany sporu) a ich právnych nástupcov po právoplatnosti rozhodnutia (§ 228 ods. 1 CSP, obdobne § 159 ods. 2 OSP). Súdny zmier má povahu dvojstranného právneho úkonu medzi stranami sporu (predtým účastníkmi konania), ktorým upravujú svoje vzájomné práva a povinnosti. Jeho účastníkom teda môžu byť len tí, ktorí sú súčasne aj stranami prebiehajúceho sporu a zároveň predmetom zmieru môžu byť len práva a povinnosti týchto subjektov. Účastníci zmieru nemôžu brať na seba práva iného subjektu, či zaväzovať k povinnostiam iného, a to ani pokiaľ ide o ich právnych predchodcov, ktorí už nie sú stranami sporu a zároveň ani nie sú nositeľmi práv a povinností, ktoré sú predmetom súdneho zmieru. Opačný výklad by znamenal spätné účinky súdneho zmieru, čo však odporuje povahe súdneho zmieru, ako aj jeho podstate (bol by v rozpore s všeobecne záväznými právnymi predpismi).

20.2 Treba tiež zdôrazniť, že súdny zmier v tomto prípade nemal konštitutívne účinky (t.j. nemal za následok vznik vlastníckeho práva žalovaných), ako sa mylne žalobcovia domnievajú, ale len deklaroval už existujúce vlastnícke práva žalovaných k spornému pozemku, odstránil rozpor medzi stranami sporu a viedol k zosúladeniu faktického stavu so stavom zápisu v katastri nehnuteľností. Avšak súdnym zmirom nebola riešená ani otázka (ne)existencie vlastníckeho práva žalobcov a ani právny titul vlastníckeho práva žalovaných. Vzhľadom na povahu súdneho zmieru, ktorý nepredpokladá žiadne dokazovanie a zisťovanie skutkového stavu veci (s výnimkou splnenia zákonných podmienok schválenia zmieru), predmetom sporu ani nemohli byť otázky posudzované v prejednávanej veci. Z týchto dôvodov súdom schválený súdny zmier v konaní sp.zn. 6C/166/2006 nezakladal prekážku *rei iudicatae* pre rozhodnutie súdu v prejednávanej veci, a preto ani nemohlo dôjsť k dovolateľmi namietanému odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v tejto otázke.

21. Dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP dovolatelia tiež odôvodňovali tým, že súdy sa nedostatočne alebo vôbec nezaoberali charakterom a dôsledkami absolútne neplatného právneho úkonu - dohody o zriadení práva osobného užívania pozemku žalovaných. Poukazovali pritom na judikatúru najvyššieho súdu týkajúcu sa absolútnej neplatnosti právneho úkonu a jej účinkov, na ktoré je súd

povinný prihladať priamo zo zákona (sp.zn. 5MCdo/12/2011, 1Cdo/96/1995, 3Cdo/446/2013, 3Cdo/48/2013, 8Cdo/306/2014, 3Cdo/144/2010).

21.1 Treba predovšetkým zdôrazniť tú podstatnú skutočnosť, že v prejednávacom spore nešlo na strane žalovaných o zmluvný prevod vlastníckeho práva, preto ani žalobcami označená judikatúra najvyššieho súdu sp.zn. 1Cdo/96/1995, 3Cdo/446/2013, 3Cdo/48/2013, 8Cdo/306/2014, 3Cdo/144/2010, týkajúca sa rozhodnutí v konaniach o platnosti súkromnoprávných zmlúv uzatvorených po 1. januári 1991 nemôže byť na daný spor aplikovaná. Rozhodnutie sp.zn. 5MCdo/12/2011, na ktoré poukazujú dovolatelia bolo zase vydané v konaní, ktorého predmetom bola otázka platnosti dohody o vydaní veci uzatvorenej v režime podľa reštitučného zákona č. 87/1991 Zb. o mimosúdnych rehabilitáciách. Žalovaní však svoje vlastnícke právo odvodzujú od práva osobného užívania pozemku, ktoré malo vzniknúť v právnom režime do 31. decembra 1990 na základe pridelovacieho princípu založeného na právoplatnom rozhodnutí orgánu štátu a dohode o zriadení práva osobného užívania k pozemku riadne registrovanej bývalým štátnym notárstvom.

21.2 Otázkou platnosti dohody o zriadení práva osobného užívania v prípadoch, kedy bola uzatvorená dohoda vo vzťahu k majetku, ktorý nebol v socialistickom vlastníctve, sa dovolací súd zaoberal vo svojom rozhodnutí sp.zn. 5 Cdo 103/2003 z 29. septembra 2004. V tomto rozhodnutí vyslovil aj právny názor, podľa ktorého rozhodujúca je skutočnosť, že žalovaní nadobudli právo osobného užívania k pozemkom na základe rozhodnutí o ich pridelení do osobného užívania, teda na základe rozhodnutí štátneho orgánu, ktoré nie je možné zrušiť. Skutočnosť, že pozemky neboli v čase vydania rozhodnutí o ich pridelení do osobného užívania žalovaným a teda ani v čase uzatvorenia dohôd o vzniku práva osobného užívania so žalovanými vo výlučnom socialistickom vlastníctve štátu, nie je pre rozhodnutie vo veci významná, keďže všeobecné súdy sa nemôžu zaoberať platnosťou, resp. neplatnosťou dohôd o zriadení práva osobného užívania pozemku, lebo podstatný je iba obsah rozhodnutí o pridelení pozemkov do osobného užívania, pričom tieto rozhodnutia sú možno chybnými, nie však nulitnými aktmi. Právoplatnosťou rozhodnutí o pridelení pozemkov do osobného užívania vzniklo žalovaným právo na uzavretie dohôd o zriadení práva osobného užívania pozemkov a na druhej strane štátu vznikla povinnosť takéto dohody uzavrieť (túto povinnosť mu ukladali právoplatné rozhodnutia orgánu štátnej správy, ktoré neboli zrušené a ktoré už ani nie je možné zrušiť). Napriek uvedenej právnej chybe nebolo a nie je možné zrušiť tieto rozhodnutia ani v rámci ich preskúmania mimo odvolacieho konania predovšetkým preto, že podľa § 67 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok) v znení neskorších predpisov rozhodnutie, ktorým sa účastníkovi konania dal súhlas na občianskoprávny alebo pracovnoprávny úkon, nemožno mimo odvolacieho konania zrušiť alebo zmeniť, ak účastník konania nadobudol práva dobromyseľne. Preto žalovaným platne vzniklo právo osobného užívania pozemku. Ak im právo osobného užívania pozemku svedčilo ku dňu 31. decembra 1991, potom dňom 1. januára 1992 sa zmenilo priamo zo zákona na právo vlastnícke. Týmto okamihom zaniklo zároveň vlastnícke právo pôvodných vlastníkov.

21.3 S vyššie citovanými právnymi závermi, ktoré sú aplikovateľné aj v prejednávacom spore, sa dovolací súd stotožňuje. Z hľadiska zisteného skutkového stavu súdmi nižších inštancií žalovaní odvodzovali svoje právo osobného užívania sporného pozemku od právoplatného rozhodnutia bývalého národného výboru, ktoré nebolo v zákonom stanovenej procedúre zrušené. Dohodu o zriadení práva osobného užívania sporného pozemku uzavreli žalovaní dňa 17. novembra 1986, t.j. potom, ako bolo rozsudkom Obvodného súdu Bratislava III z 11. júna 1985 sp.zn. 11C 259/81 určené, že kúpna zmluva uzatvorená medzi právnou predchodkyňou žalobcov a organizáciou bývalého národného výboru hlavného mesta Bratislavy v prospech štátu je neplatná. Žalovaní o tejto skutočnosti nemali vedomosť, s pozemkom nakladali ako s vlastným (pozemok upravili, postavili na ňom rodinný dom a užívali ho) nerušene, k 1. januáru 1991 nemali žiadnu vedomosť o konkurujúcom práve právnej predchodkyne žalobcov. Dohoda o zriadení práva osobného užívania pozemku bola registrovaná bývalým štátnym notárstvom, v dôsledku čoho žalovaní boli presvedčení, že im právo riadne vzniklo v súlade s vtedajšími právnymi predpismi. K obnoveniu pôvodného stavu v katastri nehnuteľností v prospech právnej predchodkyne žalobcov na podklade rozsudku Obvodného súdu Bratislava III z 11. júna 1985 sp.zn. 11C 259/81 došlo až v roku 1993. Uvedené potvrdzuje aj vyjadrenie samotných žalobcov z odvolania zo dňa 30. mája 2018 bod 5.3, v ktorom spochybňujú dobromyseľnosť žalovaných až od roku 1993.

21.4 Pokiaľ teda žalovaní 1/ a 2/ vzhľadom na súdmi nižších inštancií zistený skutkový stav boli vzhľadom na okolnosti prejednávanej veci dobromyseľní v otázke, že im právo osobného užívania patrí a

vykonávali ho v dobrej viere, boli oprávnenými držiteľmi práva osobného užívania k 1. januáru 1992 a to znamená, že mali aj rovnaké práva ako nositelia samotného práva osobného užívania (§ 130 ods. 2 OZ, obdobne § 146 zákona č. 141/1950 Sb. Občiansky zákonník). Ak teda nositeľom práva osobného užívania vzniklo na základe ustanovenia § 872 ods. 1 OZ právo transformácie osobného užívania na právo vlastnícke, potom toto právo rovnako prislúchalo aj oprávneným držiteľom práva osobného užívania. Aj ich právo sa preto k 1. januáru 1992 zmenilo na právo vlastnícke, napriek tomu, že sporný pozemok nebol vo vlastníctve štátu v čase uzatvorenia dohody o zriadení práva osobného užívania za predpokladu ich oprávnenej držby v tomto čase. Právna predchodkyňa žalobcov sa mala možnosť domáhať ochrany svojho vlastníckeho práva v príslušnom súdnom konaní, avšak tak neurobila včas, ale v dobe, keď už jej právu nebolo možné poskytnúť súdnu ochranu podľa všeobecných predpisov vzhľadom na jeho zánik k 1. januáru 1992 a ani domáhať sa nárokov vyplývajúcich jej z reštitučných predpisov.

21.5 Z týchto dôvodov ani námietky dovolateľov o odklone od ustálenej rozhodovacej praxe vo vzťahu k dobromyseľnosti nadobudnutia vlastníckeho práva (sp.zn. I. ÚS 50/2010) nemohli byť relevantné. V danom prípade totiž nešlo o dobromyseľné nadobudnutie vlastníctva od nevlastníka, ale o dobromyseľnú držbu práva zodpovedajúceho právu osobného užívania a jeho zákonnú transformáciu na právo vlastnícke. Dovolací súd preto konštatuje, že k dovolateľmi namietanému odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu ani v tejto otázke nedošlo.

22. Vzhľadom k tomu, že k odklonu odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v danom prípade nedošlo (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP), dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie žalobcov vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP nie je prípustné, a preto ho v tejto časti odmietol podľa § 447 písm. f/ CSP.

23. Na základe vyššie uvedených dôvodov najvyšší súd dovolanie žalobcov odmietol, a to z časti podľa § 447 písm. c/ CSP a z časti podľa § 447 písm. f/ CSP.

24. O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

25. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.